

EURÓPSKY
DVOR
AUDÍTOROV

SK

Stanovisko 01/2022

(podľa článku 287 ods. 4 ZFEÚ)

**k návrhu Komisie týkajúcemu
sa nariadenia o štatúte
a financovaní európskych
politických strán a európskych
politických nadácií**

Obsah

	Body
Úvod	01 – 04
Všeobecné pripomienky	05 – 09
Konkrétne pripomienky	10 – 49
Finančný vplyv tohto návrhu na rozpočet EÚ	10 – 11
Pôžičky	12
Spolufinancovanie	13 – 15
Dodatočné vlastné zdroje	16 – 19
Príspevky	20 – 27
Príspevky z krajín mimo EÚ	20 – 24
Príspevky – ďalšie pripomienky	25 – 27
Dary	28 – 29
Ohlasovacie povinnosti	30 – 32
Sankcie	33 – 38
Financovanie referendových kampaní	39 – 43
Transparentnosť politickej reklamy	44 – 47
Povinnosti úradu a Európskeho parlamentu	48
Zjednodušenie právneho rámca	49
Príloha	
Odkazy na články návrhu a naše pripomienky	

DVOR AUDÍTOROV EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 287 ods. 4,

so zreteľom na návrh Komisie týkajúci sa nariadenia o štatúte a financovaní európskych politických strán a európskych politických nadácií,

so zreteľom na žiadosť Rady o stanovisko prijatú 21. januára 2022,

so zreteľom na žiadosť Európskeho parlamentu o stanovisko prijatú 31. januára 2022,

keďže:

1) Európske politické strany a európske politické nadácie nie sú orgány zriadené Úniou v zmysle článku 287 ods. 1 ZFEÚ a ako také nie sú predmetom nášho auditu. Avšak do tej miery, že dostávajú finančné prostriedky z rozpočtu EÚ, sme za podmienok stanovených v článku 287 ZFEÚ oprávnení vykonávať audity na základe preskúmania záznamov a kontrol na mieste v ich priestoroch.

2) Finančné prostriedky, ktoré európske politické strany a nadácie dostávajú z iných zdrojov, ako je rozpočet EÚ, nie sú automaticky predmetom nášho auditu. Avšak z dôvodu interakcie medzi financovaním EÚ a financovaním z ostatných zdrojov je možné, že v rámci svojej audítorskej práce budeme musieť preskúmať aj tieto zdroje.

3) Pri auditoch na účely vyhlásenia o vierohodnosti v rokoch 2019 a 2014 sme zistili nedostatky v postupoch obstarávania a našli žiadosti európskych politických strán o preplatenie neoprávnených výdavkov.

4) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 1141/2014¹ z 22. októbra 2014 o štatúte a financovaní európskych politických strán a európskych politických nadácií nadobudlo účinnosť 1. januára 2017 a odvtedy bolo zmenené dvakrát².

---

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 1141/2014 z 22. októbra 2014.

² Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/673 z 3. mája 2018 a nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2019/493 z 25. marca 2019.

5) V súlade s doložkou nariadenia o revízii (článok 38) Európsky parlament³ a Európska komisia⁴ predložili samostatné správy o uplatňovaní nariadenia č. 1141/2014.

6) Dňa 25. novembra 2021 predložila Komisia Európskemu parlamentu a Rade návrh nariadenia o štatúte a financovaní európskych politických strán a európskych politických nadácií⁵ (ďalej len „návrh“), ktorý nahradí nariadenie č. 1141/2014.

PRIJAL TOTO STANOVISKO:

---

³ Správa Európskeho parlamentu (A9-0294/2021) z 26. októbra 2021 o uplatňovaní nariadenia (EÚ, Euratom) č. 1141/2014 o štatúte a financovaní európskych politických strán a európskych politických nadácií (2021/2018(INI)), na ktorú nadväzuje uznesenie z 11. novembra 2021.

⁴ COM(2021) 717 final z 23.11.2021.

⁵ COM(2021) 734 final, 2021/0375 (COD) z 25.11.2021.

Úvod

01 V zmluve⁶ sa stanovuje, že európske politické strany prispievajú k formovaniu európskeho politického vedomia a k vyjadrovaniu vôle občanov Únie. V súčasnosti existuje desať registrovaných európskych politických strán a pridružených nadácií⁷.

02 Celková suma finančných prostriedkov EÚ, ktorá je k dispozícii pre európske politické strany, sa časom zvýšila z pôvodných 6,5 mil. EUR v roku 2004⁸ na 46 mil. EUR v roku 2021⁹. Financovanie udelené európskym politickým nadáciám sa zvýšilo z 5 mil. EUR v roku 2008 na 23 mil. EUR v roku 2021. V súčasnom nariadení sa stanovuje, že 10 % ročného rozpočtu sa rozdelí rovnomerne medzi oprávnené strany, zatiaľ čo zvyšných 90 % sa rozdelí úmerne podľa počtu poslancov Európskeho parlamentu pridružených k danej strane. Tieto finančné prostriedky majú formu predbežného financovania.

03 Konečná suma financovania sa stanoví po tom, ako externý audítor vydá správu, a po vykonaní kontroly Úradom pre európske politické strany a európske politické nadácie (ďalej len „úrad“) a povoľujúcim úradníkom Európskeho parlamentu. Oprávnené výdavky zahŕňajú výdavky na zasadnutia, konferencie, zamestnancov, štúdie a náklady na kampane v súvislosti s voľbami do Európskeho parlamentu. Európske politické strany a európske politické nadácie registruje úrad, ktorý môže ukladať aj sankcie.

04 Cieľom návrhu je podľa dôvodovej správy¹⁰ Komisie:

- zvýšiť finančnú životaschopnosť európskych politických strán a nadácií,
- uľahčiť ich interakcie s ich vnútroštátnymi členskými stranami, aby sa európske politické strany mohli jednoduchšie zúčastňovať na vnútroštátnych kampaniach týkajúcich sa tém v EÚ,

---

⁶ Článok 10 ods. 4 Zmluvy o Európskej únii.

⁷ Zdroj: Úrad pre európske politické strany a európske politické nadácie.

⁸ Výskumná služba Európskeho parlamentu: *Statute and funding of European political parties under Regulation 1141/2014 (Ex-post evaluation)* (Štatút a financovanie európskych politických strán podľa nariadenia č. 1141/2014 – ex post hodnotenie), s. 29 – 31.

⁹ Rozpočet Európskeho parlamentu na rok 2021, s. 46.

¹⁰ COM(2021) 734 final, 2021/0375 (COD) z 25.11.2021, s. 2.

- odstrániť zostávajúce medzery týkajúce sa zdrojov a transparentnosti financovania (najmä darov a financovania z krajín mimo EÚ),
- znížiť nadmernú administratívnu záťaž,
- zvýšiť právnu istotu,
- zaoberať sa vznikajúcim novým prostredím online politických kampaní, rizikom zahraničného zasahovania a porušovania pravidiel ochrany osobných údajov v politickej reklame.

Všeobecné pripomienky

05 Rovnako ako v predchádzajúcich stanoviskách¹¹ a v súlade s našim mandátom sa zameriavame na tie prvky návrhu, ktoré majú potenciálny vplyv na rozpočet EÚ. Nevyjadrujeme sa teda k tým častiam návrhu, ktoré sa týkajú politických rozhodnutí. Odhliadnuc od tohto dôležitého upozornenia sa však domnievame, že návrh je v zásade v súlade s hlavnými stanovenými cieľmi Komisie (pozri bod **04**).

06 Víťame tie ustanovenia, ktorých cieľom je zvýšiť transparentnosť financovania európskych politických strán a európskych politických nadácií, ako je mechanizmus náležitej starostlivosti v prípade darov.

07 Podľa nášho názoru však návrh obsahuje aj niekoľko nedostatkov, ktoré sa týkajú:

- o pôžičiek (pozri bod **12**),
- o spolufinancovania (pozri body **13 – 15**),
- o dodatočných vlastných zdrojov (pozri body **16 – 19**),
- o príspevkov od členských strán a organizácií z krajín mimo EÚ (pozri body **20 – 24**),
- o iných príspevkov a darov (pozri body **25 – 29**),
- o sankcií (pozri body **33 – 37**),
- o financovania národných referendových kampaní európskymi politickými stranami (pozri body **39 – 43**),
- o transparentnosti politickej reklamy (pozri body **44 – 47**).

08 Konštatujeme tiež, že návrhom sa zavádzajú dodatočné povinnosti pre úrad, čo zvýši komplexnosť jeho úlohy.

---

¹¹ EDA vydal už dve stanoviská k financovaniu európskych politických strán a nadácií: [stanovisko č. 1/2013](#) týkajúce sa nariadenia č. 1141/2014 a [stanovisko č. 5/2017](#) týkajúce sa zmeny nariadenia 2018/673 z 3. mája 2018.

09 V nasledujúcej časti predkladáme konkrétne pripomienky k návrhu. V bodoch **12**, **37** a **49** znovu uvádzame svoje predchádzajúce odporúčania, ktoré súčasný návrh nerieši. V *prílohe* uvádzame tieto konkrétne pripomienky spolu s odkazmi na navrhované zmeny.

Konkrétne pripomienky

Finančný vplyv tohto návrhu na rozpočet EÚ

10 V prílohe k návrhu, ktorá obsahuje legislatívny finančný výkaz, sa uvádzajú informácie o vplyve na rozpočet úradu v dôsledku očakávaných nákladov na jedného ďalšieho zamestnanca. Poznnamenávame, že úrad uviedol vo svojom návrhu rozpočtového plánu vyšší odhad.

11 V dôvodovej správe Komisie k návrhu sa uvádza, že zníženie miery spolufinancovania pre európske politické strany si môže vyžadovať poskytnutie ďalších finančných zdrojov a že o tom každoročne rozhodne rozpočtový orgán. Preto upozorňujeme, že vplyv na rozpočet je neistý.

Pôžičky

12 Európske politické strany a nadácie čerpali pôžičky v čoraz väčšej miere, aby naplnili svoje požiadavky týkajúce sa vlastných zdrojov¹². Hoci sú pôžičky zahrnuté v definícii „darov“ a „príspevkov“ v článku 2 ods. 7 a článku 2 ods. 8, návrh neobsahuje žiadne ustanovenia týkajúce sa pôvodu a podmienok pôžičiek, na čo sme upozornili aj vo svojich predchádzajúcich stanoviskách (pozri bod **05**).

Spolufinancovanie

13 V článku 20 ods. 4 návrhu sa stanovuje zníženie miery spolufinancovania pre európske politické strany z ich vlastných zdrojov zo súčasných 10 % na 5 %. Návrhom sa okrem toho zavádza aj nová 0 % miera financovania z vlastných zdrojov v roku volieb do Európskeho parlamentu. Komisia vysvetľuje tieto navrhované zmeny argumentom, že hlavne malé strany majú ťažkosti získať financie a že by sa týmto zjednotili pravidlá s mierami spolufinancovania nadácií.

---

¹² Výskumná služba Európskeho parlamentu: *Statute and funding of European political parties under Regulation 1141/2014 (Ex-post evaluation)* (Štatút a financovanie európskych politických strán podľa nariadenia č. 1141/2014 – ex post hodnotenie), s. 39.

14 Poznamenávame, že spolufinancovanie z rozpočtu EÚ sa zvyšuje – zo 75 % v roku 2004 na 85 % v roku 2007 a na 90 % od roku 2018¹³. K navrhovanému zvýšeniu na 95 % sa nevyjadrujeme, pretože je to otázka politického rozhodnutia. Podľa nedávnej štúdie vypracovanej pre Parlament sa takto vyvažujú ťažkosti európskych politických strán pri získavaní spolufinancovania a väčšia finančná stabilita s tým rizikom, že európske politické strany obmedzia už aj tak slabé priame väzby s občianskou spoločnosťou a členskými štátmi¹⁴.

15 Podľa nášho názoru financovanie vo výške 100 %, ktoré sa navrhuje na rok volieb do Európskeho parlamentu, nie je v súlade s pojmom spolufinancovanie, ktoré znamená, že zdroje sa neposkytujú v plnej výške z rozpočtu EÚ. Preto si myslíme, že minimálny príspevok by mal pochádzať z vlastných zdrojov európskych politických strán podľa súčasných ustanovení nariadenia o rozpočtových pravidlách. Okrem toho dve rôzne miery spolufinancovania v dvoch rôznych rokoch môžu skomplikovať situáciu pri prenose nevyužitých rozpočtových prostriedkov do nasledujúceho roka.

Dodatočné vlastné zdroje

16 V súčasnosti sa zdroje príjmov európskych politických strán a nadácií, mimo finančných prostriedkov z rozpočtu EÚ, obmedzujú na príspevky alebo dary. V článku 2 ods. 9 a článku 23 ods. 13 sa navrhuje tretia kategória zdrojov príjmov z vlastnej hospodárskej činnosti, definovaná ako „vlastné zdroje“. Tieto „vlastné zdroje“ nesmú presiahnuť 5 % ročného rozpočtu európskej politickej strany alebo nadácie.

17 Domnievame sa, že termín „vlastné zdroje“ na označenie len dodatočných príjmov z hospodárskych činností je nepresný, keďže v praxi vlastné zdroje už existujú (príjmy z príspevkov a darov). Navrhujeme preto použiť konkrétnejší termín, a to aj v názve článku 23 návrhu.

18 V článku 3 ods. 1 písm. g) návrhu sa stanovuje, že registrácia európskej politickej strany je podmienená tým, že sa strana nebude snažiť o cieľ dosiahnuť zisk. Existuje riziko, že niektoré hospodárske činnosti nebudú v súlade s týmto článkom. Navrhujeme

---

¹³ Tamže, s. 34.

¹⁴ Štúdia zadaná Európskym parlamentom: Edoardo Bressanelli: *Towards a revision of the Regulation on the statute and funding of European political parties and foundations*, marec 2022, s. 52.

preto vytvoriť zoznam hospodárskych činností, ktoré sa budú považovať za činnosti v súlade s článkom 3 ods. 1 písm. g).

19 Odporúčame pridať ustanovenia, ktoré zabránia riziku, že sa tieto dodatočné vlastné zdroje budú vyberať so zámerom obísť pravidlá vzťahujúce sa na príspevky a dary, najmä pravidlá týkajúce sa maximálnych súm a pôvodu finančných prostriedkov stanovené v článku 23 návrhu.

Príspevky

Príspevky z krajín mimo EÚ

20 Ako sa vysvetľuje v bode **24**, súčasné nariadenie nepovoľuje, aby európske politické strany vyberali príspevky od členských strán so sídlom mimo Európskej únie.

21 Článok 23 ods. 9 a ods. 10 návrhu by európskym politickým stranám a nadáciám umožnil vyberať príspevky od členských strán alebo organizácií so sídlom v členských krajinách Rady Európy. Tieto príspevky nesmú presiahnuť 10 % celkových príspevkov, aby sa obmedzilo riziko zahraničného zasahovania. Celková hodnota príspevkov nesmie presiahnuť 40 % ročného rozpočtu európskej politickej strany alebo nadácie. Podľa Komisie je cieľom tohto návrhu posilniť spoluprácu s dlhoročnými členmi, ktorí tiež vyznávajú hodnoty EÚ. Po brexite Európsky parlament dospel k záveru, že je ešte viac potrebné zrevidovať rôzne kategórie členstva v strane a výber členských poplatkov¹⁵. Členské strany zo Spojeného kráľovstva sú teraz považované za členov z tretích krajín a podľa súčasného právneho základu nesmú poskytovať príspevky.

22 V prílohe I k návrhu by sa od európskych politických strán a nadácií vyžadovalo, aby predložili vyhlásenie, v ktorom sa zaväzujú, že zabezpečia, aby ich členské strany a organizácie rešpektovali hodnoty vymedzené v článku 2 ZEÚ¹⁶ (členovia z krajín EÚ) alebo rovnaké hodnoty (členovia z krajín mimo EÚ). Tento záväzok by sa stal

---

¹⁵ Správa Európskeho parlamentu (A9-0294/2021) z 26. októbra 2021 o uplatňovaní nariadenia (EÚ, Euratom) č. 1141/2014 o štatúte a financovaní európskych politických strán a európskych politických nadácií (2021/2018(INI)), bod 18, na ktorú nadväzuje uznesenie z 11. novembra 2021.

¹⁶ Úcta k ľudskej dôstojnosti, sloboda, demokracia, rovnosť, právny štát a rešpektovanie ľudských práv vrátane práv osôb patriacich k menšinám.

aj dodatočnou podmienkou registrácie podľa článku 3 ods. 1 písm. e) a článku 3 ods. 2 písm. d).

23 Podľa nášho názoru návrh neobsahuje opatrenia, ktorými by sa dostatočne znížilo riziko zahraničného zasahovania do európskych politických strán členmi, ktorí poskytujú príspevky a ktorých sídlo sa nachádza v krajinách, ktoré sú členmi Rady Európy a mimo EÚ. V praxi by bolo ťažké zabezpečiť, aby títo členovia vyznávali rovnaké hodnoty, ako sú uvedené v prílohe 1 k návrhu, pretože použitý termín je veľmi široký a nemá jasné vymedzenie. Upozorňujeme tiež, že povolenie príspevkov z krajín mimo EÚ nie je v súlade ani s ďalším pravidlom, ktoré zakazuje prijímať dary od subjektov so sídlom v tretích krajinách alebo od jednotlivcov z tretích krajín, ktorí nemajú právo voliť vo voľbách do Európskeho parlamentu.

24 V dôvodovej správe návrhu sa uvádza rozsudok Všeobecného súdu z 25. novembra 2020 vo veci T-107/19¹⁷, ktorý potvrdil, že strana mimo EÚ nespadá do vymedzenia pojmu „politická strana“ podľa nariadenia, pretože nejde o „združenie občanov“ (Únie) a nebola ani „uznaná alebo založená v súlade s právnym poriadkom aspoň jedného členského štátu“. Vymedzenie pojmu „politická strana“ v článku 2 ods. 1 návrhu ostáva nezmenené. Sme toho názoru, že podľa veci T-107/19 by bol stále možný výklad, že príspevky členských strán, ktoré majú sídlo v krajinách mimo EÚ, sú zakázané.

Príspevky – ďalšie pripomienky

25 Zastávame názor, že v záujme transparentnosti by sa informácie o príspevkoch od jednotlivých členov (fyzických osôb) európskej politickej strany alebo nadácie mali zverejňovať rovnako, ako sa zverejňujú príspevky od členských strán alebo organizácií. Navrhujeme preto vložiť do článku 36 ods. 1 písm. f) odkaz na článok 23 ods. 11 návrhu, pri náležitom dodržaní pravidiel o ochrane údajov.

26 V článku 23 ods. 11 druhom pododseku sa stanovuje, že v prípade príspevkov od jednotlivých členov sa nebude uplatňovať horná hranica vo výške 18 000 EUR ročne na jedného člena, keď je príslušný člen zároveň zvoleným poslancom Európskeho parlamentu, vnútroštátneho parlamentu či regionálneho parlamentu, alebo regionálneho zhromaždenia. V záujme rovnakého zaobchádzania navrhujeme vypustiť druhý pododsek článku 23 ods. 11.

---

¹⁷ Pozri [rozsudok Všeobecného súdu z 25. novembra 2020 vo veci T-107/19](#).

27 Podľa nás je v článku 23 ods. 11 prvom pododseku redakčná chyba a odkaz v tomto pododseku by mal byť na odseky 9 a 10, a nie odseky 8 a 9.

Dary

28 V článku 23 ods. 5 návrhu sa stanovuje, že pri všetkých daroch, ktorých hodnota presahuje 3 000 EUR, musia európske politické strany a nadácie požiadať darcov o poskytnutie informácií na ich riadnu identifikáciu, a že európske politické strany a nadácie postúpia tieto informácie úradu na jeho žiadosť. V článku 23 ods. 8 sa stanovuje, že úrad môže požiadať o dodatočné informácie, aby mohol dary overiť, ak má dôvod domnievať sa, že dar bol poskytnutý v rozpore s nariadením. Podľa článku 23 ods. 3 sa počas šiestich mesiacov pred voľbami do Európskeho parlamentu dary a príslušné výdavky vykazujú raz za týždeň. Tieto ustanovenia, ktorých cieľom je zvýšiť transparentnosť darov, vítame.

29 Upozorňujeme, že v článku 23 ods. 6 sa uvádza, že európske politické strany a nadácie nesmú prijímať anonymné dary a príspevky. Stanovenie prahovej hodnoty na identifikáciu darcov v článku 23 ods. 5 na úrovni 3 000 EUR nie je v súlade s týmto zákazom anonymity.

Ohlasovacie povinnosti

30 Európske politické strany a nadácie majú v súčasnosti povinnosť predkladať svoje ročné účtovné závierky a sprievodné poznámky v súlade s právnymi predpismi platnými v členskom štáte, v ktorom majú sídlo, a s medzinárodnými účtovnými štandardmi. Článkom 26 ods. 1 písm. a) návrhu sa ruší povinnosť predkladať finančné výkazy na základe medzinárodných účtovných štandardov s cieľom znížiť administratívne zaťaženie a náklady.

31 Poznamenávame, že európske politické strany a nadácie poskytujú informácie, aby mohol Európsky parlament vykonať primerané kontroly, že ich účty kontroluje externý audítor a že im úrad poskytuje štandardné vzory na predkladanie informácií o daroch a príspevkoch.

32 Súhlasíme s navrhovaným článkom 26 ods. 1 písm. a), ktorým sa zníži administratívna záťaž, zdôrazňujeme však, že je dôležité aj naďalej vykonávať kontroly s cieľom znížiť finančné riziká pre rozpočet EÚ. V nedávnej minulosti sme informovali o nedostatkoch vo verejnom obstarávaní a o neoprávnených výdavkoch deklarovovaných

európskymi politickými stranami¹⁸, ktoré si vyžadujú zvýšenú pozornosť, a takéto výdavky považujeme za vysoko rizikové.

Sankcie

33 V článku 30 ods. 4 písm. a) návrhu sa stanovuje, že sankcie budú uložené ako „pevne stanovené percento“ z ročného rozpočtu európskej politickej strany alebo nadácie v prípadoch nevyčísliteľných porušení predpisov. V článku 30 ods. 4 písm. a) bodoch i) až iv) návrhu sa uvádzajú rôzne rozmedzia percentuálnych podielov bez toho, aby boli k nim boli definované príslušné pravidlá. Zastávame názor, že pojem „pevne stanovené percento“ je v rozpore s rozmedziami percent v tom istom článku.

34 V článku 21 ods. 4 by sa od európskych politických strán vyžadovalo, aby preukazovali, že ich členské strany „nepretržite“ zverejňovali na svojich webových sídlach informácie o rodovom zastúpení kandidátov v posledných voľbách do Európskeho parlamentu a o vývoji rodového zastúpenia medzi ich poslancami Európskeho parlamentu. V článku 30 ods. 2 písm. a) bode ix) návrhu sa stanovujú sankcie za nedodržanie ustanovení uvedeného článku. Navrhujeme lepšie vymedziť povinnosť zverejňovať informácie o rodovom zastúpení, pretože slovo „nepretržite“ jasne nevyjadruje, ako často majú byť tieto informácie aktualizované.

35 V článku 30 ods. 2 písm. a) bode vi) návrhu Komisia navrhuje vypustiť ustanovenia súčasného nariadenia, ktoré úradu umožňujú ukladať sankcie za nepresnosti, ktoré v ročnej účtovnej závierke odhalia orgány oprávnené vykonávať audit alebo kontroly prijímateľov finančných prostriedkov zo všeobecného rozpočtu Európskej únie. Chápeme, že tieto ustanovenia boli vypustené z dôvodu zrušenia povinnosti zverejňovať ročné účtovné závierky v súlade s medzinárodnými štandardmi, domnievame sa však, že by to obmedzilo vplyv auditov. Navrhujeme preto ponechať možnosť, aby úrad ukladal sankcie za nepresnosti odhalené orgánmi auditu vrátane nepresností v ročných účtovných závierkach predložených v súlade s právnymi predpismi platnými v členskom štáte, v ktorom má príslušná európska politická strana alebo nadácia sídlo.

36 V navrhovanom článku 30 týkajúcom sa sankcií sa stanovujú dva rôzne prístupy v prípade, že sa strana alebo nadácia nachádza v jednej zo situácií vyžadujúcich si

---

¹⁸ Pozri bod 9.8 výročnej správy EDA za rok 2019 a bod 9.11 výročnej správy EDA za rok 2014.

vylúčenie, ktoré sú vymedzené v článku 136 ods. 1 nariadenia o rozpočtových pravidlách:

- o článok 30 ods. 1 písm. a) – úrad rozhodne o uložení sankcie v podobe vymazania európskej politickej strany alebo nadácie z registra,
- o článok 30 ods. 2 písm. a) bod v) – za nevyčísliteľné porušenia predpisov úrad uloží finančné sankcie, ktoré sú ďalej vymedzené v článku 30 ods. 4 písm. a) bode vi) ako 50 % ročného rozpočtu príslušnej európskej politickej strany alebo nadácie v predchádzajúcom roku.

Podľa nášho názoru by sa v návrhu malo objasniť, či sú tieto sankcie kumulatívne.

37 Horná hranica sankcií za vyčísliteľné porušenia (napríklad za protiprávne prijaté alebo nenahlásené sumy) je stále limitovaná na úrovni 10 % ročného rozpočtu európskej politickej strany alebo nadácie (článok 30 ods. 4 písm. b) návrhu), hoci sme vo svojich predchádzajúcich stanoviskách odporučili tento maximálny strop odstrániť.

38 Návrhom sa ruší trojmesačné obdobie medzi prijatím rozhodnutia úradu o zrušení registrácie európskej politickej strany alebo nadácie a nadobudnutím účinnosti tohto rozhodnutia. Podľa článku 11 ods. 5 rozhodnutie nadobúda účinnosť po jeho oznámení. Súhlasíme, že táto zmena prispieva k silnejšej ochrane finančných záujmov EÚ.

Financovanie referendových kampaní

39 Finančné prostriedky európskych politických strán sa môžu použiť na financovanie kampaní vedených európskymi politickými stranami v súvislosti s voľbami do Európskeho parlamentu, ktorých sa strany alebo ich členovia zúčastňujú. Súčasné pravidlá neumožňujú (priame alebo nepriame) financovanie iných strán, najmä vnútroštátnych politických strán, ani financovanie referendových kampaní európskymi politickými stranami. V článku 24 ods. 2 návrhu sa zavádza možnosť financovania referendových kampaní, ak sa týkajú „vykonávania zmlúv Únie“.

40 Vnútroštátne politické strany sa do referendových kampaní zvyčajne aktívne zapájajú. Podľa nášho názoru by bolo ťažké rozlíšiť financovanie referendových kampaní od nepriameho financovania vnútroštátnych strán (na pokrytie nákladov, ktoré by tieto vnútroštátne strany inak museli vynaložiť na kampane). Nepriame financovanie vnútroštátnych strán je aj naďalej zakázané v článku 25 návrhu.

41 Okrem toho výraz „vykonávanie zmlúv Únie“ nie je veľmi presný a v praxi by bolo ťažké určiť, konkrétne ktoré referendumové kampane sú oprávnené na získanie financovania.

42 Referendá organizované na vnútroštátnej úrovni sa riadia právom členských štátov. Vo väčšine členských štátov financovanie vnútroštátnych strán alebo politických kampaní zo zahraničia nie je dovolené¹⁹.

43 Preto sa domnievame, že vzhľadom na to, že by bolo zložité kontrolovať oprávnenosť výdavkov navrhovaných v článku 24 ods. 2, by nebolo vhodné povoliť financovanie vnútroštátnych referendumových kampaní európskymi politickými stranami.

Transparentnosť politickej reklamy

44 Článkom 5 návrhu sa pre európske politické strany zavádza povinnosť sformulovať politiku používania politickej reklamy. Európske politické strany budú navyše povinné zasielať úradu informácie o každej politickej reklame, ktorú potom úrad zverejní v archíve. Členské štáty budú musieť určiť národné regulačné orgány, ktoré budú dohliadať na dodržiavanie týchto požiadaviek a informovať o tom úrad.

45 Víťame cieľ tohto návrhu, ktorým je zvýšiť transparentnosť politickej reklamy. Domnievame sa však, že ustanovenia článku 5 ods. 6 návrhu nie sú dostatočne jasné, pokiaľ ide o zapojenie národných regulačných orgánov a ich spoluprácu s úradom. Hrozí prekrývanie právomocí, napríklad pokiaľ ide o kontrolu politiky týkajúcej sa politickej reklamy a prenos informácií o politickej reklame. Odporúčame prehodnotiť povinnosti jednotlivých kontrolných orgánov.

46 V článku 5 ods. 1 a článku 5 ods. 5 návrhu sa od európskych politických strán vyžaduje, aby dodržiavali ustanovenia pripravovaného nariadenia o transparentnosti a cílení politickej reklamy²⁰ (zatiaľ nebolo prijaté), najmä keď využívajú techniky cílenia a zosilňovania vplyvu, ktoré zahŕňajú spracúvanie osobných údajov, alebo keď využívajú reklamné služby.

¹⁹ Dary zo zahraničia nie sú povolené v 22 z 27 členských štátov. Zdroj: štúdia vypracovaná na žiadosť Generálneho riaditeľstva Európskeho parlamentu pre financie: *Financing of political structures in EU Member States*, jún 2021, s. 17 – 18.

²⁰ COM(2021) 731 final z 25.11.2021.

47 K detailom týchto ustanovení, ktoré sú navrhnuté v inom nariadení, sa nevyjadrujeme. Berieme však na vedomie, že európsky dozorný úradník pre ochranu údajov uverejnil stanovisko²¹ k nariadeniu o celení politickej reklamy, v ktorom navrhuje úplný zákaz mikrocíelenia na politické účely a cielenej reklamy založenej na neustálom sledovaní.

Povinnosti úradu a Európskeho parlamentu

48 Povinnosti týkajúce sa kontroly sú rozdelené medzi úrad a povoľujúceho úradníka Európskeho parlamentu. V článku 32 ods. 3 návrhu sa vyžaduje, aby si pravidelne vymieňali názory a informácie o výklade a vykonávaní tohto nariadenia. Hoci toto doplnenie vítame, myslíme si, že návrh dostatočne nerieši riziko prekrývania úloh a riziko medzier v kontrolách:

- Obmedzené právomoci pridelené úradu: v článku 28 ods. 6 sa úrad výslovne neuvádza medzi orgánmi, ktoré majú právomoc vykonávať potrebné kontroly a overovania na mieste.
- Nejasné rozdelenie úloh medzi úradom a Európskym parlamentom: v článku 34 ods. 1 anglickej verzii návrhu sa uvádza, že v prípade zrušenia registrácie európskej politickej strany alebo nadácie, vymôžu finančné prostriedky Únie „oni“ (v angl. *they*).
- Žiadna konkrétna frekvencia kontrol: v článku 7 ods. 2 a článku 11 ods. 1 sa uvádza, že úrad „pravidelne“ overuje, či registrované európske politické strany a nadácie naďalej spĺňajú podmienky registrácie a ustanovenia o riadení.
- Dva orgány s podobnou zodpovednosťou za kontroly: v článku 20 ods. 1 sa okrem iného stanovuje, že povoľujúci úradník Európskeho parlamentu vymedzuje podmienky pre žiadosti o financovanie, ktoré podávajú európske politické strany. V článku 21 ods. 3 až 4 sa od európskych politických strán vyžaduje, aby spolu so žiadosťou o financovanie predkladanou Európskemu parlamentu poskytli aj informácie týkajúce sa politických programov a log, ako aj rodového zastúpenia. Úrad má podľa článku 30 ods. 2 písm. a) bodov viii) a ix) právomoc uložiť sankcie, ak dospel k záveru, že tieto požiadavky nie sú splnené.

---

²¹ Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov uverejnil svoje [stanovisko č. 2/2022 k návrhu nariadenia o transparentnosti a celení politickej reklamy](#) dňa 20. januára 2022.

Zjednodušenie právneho rámca

49 Tento návrh aj nariadenie o rozpočtových pravidlách obsahujú osobitné ustanovenia o financovaní európskych politických strán a nadácií²². Návrhom sa ďalej zavádzajú ustanovenia týkajúce sa politickej reklamy, ktoré budú upravené aj novým nariadením o transparentnosti a cílení politickej reklamy²³. Toto nové nariadenie zatiaľ nebolo prijaté. Opakujeme naše predchádzajúce stanovisko, že zníženie počtu právnych textov s cieľom zabrániť možnému prekrývaniu pravidiel by zjednodušilo právny rámec.

Toto stanovisko prijal Dvor audítorov v Luxemburgu dňa 7. apríla 2022.

Za Dvor audítorov

Klaus-Heiner Lehne
predseda

---

²² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie.

²³ COM(2021) 731 final z 25.11.2021.

Príloha

Odkazy na články návrhu a naše pripomienky

Článok návrhu	Konkrétna pripomienka	Bod stanoviska EDA
článok 2 ods. 1	Príspevky	24
článok 2 ods. 7, článok 2 ods. 8	Pôžičky	12
článok 2 ods. 9	Dodatočné vlastné zdroje	16
článok 3 ods. 1 písm. e), článok 3 ods. 2 písm. d)	Príspevky	22
článok 3 ods. 1 písm. g)	Dodatočné vlastné zdroje	18
článok 5	Transparentnosť politickej reklamy	44
článok 5 ods. 1	Transparentnosť politickej reklamy	46
článok 5 ods. 5	Transparentnosť politickej reklamy	46
článok 5 ods. 6	Transparentnosť politickej reklamy	45
článok 7 ods. 2	Povinnosti úradu a Európskeho parlamentu	48
článok 11 ods. 1	Povinnosti úradu a Európskeho parlamentu	48
článok 11 ods. 5	Sankcie	38
článok 20 ods. 1	Povinnosti úradu a Európskeho parlamentu	48
článok 20 ods. 4	Spolufinancovanie	13
článok 21 ods. 3	Povinnosti úradu a Európskeho parlamentu	48
článok 21 ods. 4	Sankcie/povinnosti úradu a Európskeho parlamentu	34, 48
článok 23	Dodatočné vlastné zdroje	17, 19

Článok návrhu	Konkrétna pripomienka	Bod stanoviska EDA
článok 23 ods. 3	Dary	28
článok 23 ods. 5	Dary	28, 29
článok 23 ods. 6	Príspevky/dary	23, 29
článok 23 ods. 8	Dary	28
článok 23 ods. 9, článok 23 ods. 10	Príspevky	21
článok 23 ods. 11	Príspevky	25, 26, 27
článok 23 ods. 13	Dodatočné vlastné zdroje	16
článok 24 ods. 2	Financovanie referendových kampaní	39, 43
článok 25	Financovanie referendových kampaní	40
článok 26 ods. 1 písm. a)	Ohlasovacie povinnosti	30, 32
článok 28 ods. 6	Povinnosti úradu a Európskeho parlamentu	48
30 ods. 1 písm. a), 30 ods. 2 písm. a) bod v), 30 ods. 4 písm. a) bod vi)	Sankcie	36
článok 30 ods. 2 písm. a) bod vi)	Sankcie	35
článok 30 ods. 2 písm. a) bod viii)	Povinnosti úradu a Európskeho parlamentu	48
článok 30 ods. 2 písm. a) bod ix)	Sankcie/povinnosti úradu a Európskeho parlamentu	34, 48
článok 30 ods. 4 písm. a)	Sankcie	33
článok 30 ods. 4 písm. b)	Sankcie	37
článok 32 ods. 3	Povinnosti úradu a Európskeho parlamentu	48
článok 34 ods. 1	Povinnosti úradu a Európskeho parlamentu	48
článok 36 ods. 1 písm. f)	Príspevky	25

Zdroj: EDA, na základe návrhu a pripomienok EDA.